

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in veljá tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 182.

V Ljubljani, v četrtek 12. avgusta 1886.

Letnik XIV.

Cesarjeva beseda.

Kar se je obetalo, na kar so pripravljali občinstvo ogerski listi, se je zgodilo. Presvitli vladar, naš cesar in kralj, poslal je ročno pismo ministerskemu predsedniku Tiszi, ki pretresa in obsoja poslednje izgrede na Ogerskem. Sedaj, ko je presvitli vladar sam spregovoril, bi bilo vse naše besedovanje odveč in nečimerno. Take izjave presvitle krone niso kakti časnikarski članki, marveč pisma zgodovinske vrednosti, na ktera se sklicujejo pisatelji dnevnih dogodov, a tudi zgodovinarji poznejših let. Najvišje ročno pismo, kterega le v pojasnenje malo razširimo, je pisano ministru Tiszi in našteva najprej dogodbe letošnjega leta in najvišje vkrepe, „ki so nekterim dali povod, da so javno mnenje na Ogerskem zlorabili in sejali seme razprtije med meščanstvo, narod in vojno“. (Ali se je ministerski predsednik pri teh besedah česa spominjal ali ne?) Pismo pa to tem bolj obžaluje, ker te premembe pri vojni „niso nikakor motile postavnih ali vstavnih pravic, marveč merodajavni so bili tukaj le vojaški obziri“, toraj so posledice, ki so se iz tega izpeljavale, popolnoma ničeve, ter zginejo same po sebi; isto tako je „neopravičeno, zarad posameznih dogodov obsojevati vso vojno“. Najvišje pismo govori potem o duhu, ki ima oživljati vojno, ki „ne more drugačen biti, kakor tisti, ki navdaja najvišjega poveljnika vojske, to daje najboljše poročstvo, da drugo čuvstvo ne preoblasta“. Ta duh se ima razodevati s tem, „da posamezni deli vojske med seboj tekmujejo v zvestem spolnovanju svojih dolžnosti“. Dolžnost vojni ni samo, „da brani državo na zunaj, marveč ker ona stoji nad strankami, tudi brani notranji red, varuje postavu, toraj tudi vstavne pravice“.

Kdor pravi, da je vojna, ki v miru in vojski zvesto izvršuje svojo dolžnost, v nasprotju s postavo, s pravim rodoljubjem, „ta iz nagajivosti tako govori, ali ima pri svojem ravnanju nepoštene sebične nagibe“. Presvitli cesar se sicer nadeja, da „se bode poleglo to razburjenje“, a mogoče je pa tudi, da se dalje širi in da nastane nasprotno muzenje in sovraštvo, kar bi imelo žalostne nasledke.

K sklepu pravi presvitli vladar, da zaupa rodoljubju Tiszovemu in da potrdi nazore, ktere mu je minister povedal, da se zanaša na njega, da se bode posebno potrudil in potrebno vkrenil, da se ljudstvo o tem podučí. Ako bi se pa izgredi ponavljali in bi se delalo zoper postavu in na dalje sumničilo in hujskalo, nastopi najpotem stroga kazen.

Cesarjevo pismo je iz dne 7. avgusta in ima tudi podpis Tisze. Avstrija ima cesarja, ki je, nastopivši vlado, mislil na dolžnosti vladarjeve; a to je zadosti označivo za vladanje presvitlega cesarja. V presvitlega vladarja gledajo z zaupanjem razni narodi mnogojezične Avstrije, a vladar nima samó milost deliti, marveč tudi čuvati nad spolnovanjem postave. V tem smislu je pisano to-le cesarsko pismo. Našteva v prvem delu pravo vladarjevo, potem podučuje in svari pred prelomenjem postave in konečno pové, kake bi bile posledice nepostavnega dejanja. Nadejamo se, da se madjarski narod ne bode dal voditi po kolovodjih radikalnih ali ži-

dovskih, ki se laskajo strastim naroda, ter narod zapeljujejo in v nesrečo pahajo.

Še kaj več storiti za Madjare, kakor je Avstrija storila za ta narod, menda ni mogoče. O Madjarih, ki so vkljub temu nezadovoljni, ne more se skoraj drugega reči, kakor, da ne vedó kaj delajo, ko rujejo zoper skupno vojno in zahtevajo kaj tacega, kar se jim spolniti ne more. Žalibog, da so z Dejacom umrli pravi ogerski rodoljubi, ostali so možje leta 1848, ki se ponujajo neskušenemu a silo ošabnemu mlademu naraščaju za vodje. To mora žalostiti vsacega, ki želi mogočno Avstrijo, pravično vsem narodnostim. Zgodovina ogerske dežele se giblje v skrajnostih, od največe slave (morda le napuha) do najnižjega propada. Kakšen napuh obstoji že v prvem četrtletju 16. stoletja in kakšno globoko poniževanje po Mohački bitki (1526)! Ko jih pa avstrijska armada s pomočjo nemških armad reši turškega jarma, vzdigne se zoper cesarja Leopolda plemstvo, tačas edini politični stan. Lojalno so se vedli Ogri pod Marijo Terezijo in v Napoleonovih vojskah. Ali nov čas se je oglašal od l. 1820 naprej; l. 1848 so se hotli Ogri odtrgati od Avstrije, in prišlo je l. 1849 do dneva pri Vilagošu. Madjari so obmolknil, oglašili so se leto pozneje in l. 1867 spolnilo se jim je, česar so se javalne nadejali, postali so tako rekoč merodajaven faktor v Avstriji.

V političnem življenju ogerskega naroda se je pglavitno to spremenilo, da je težišče ogerske vlade sedaj v dolnji zbornici v ogerskem državnem zboru. Ako je bilo poprej težko magnatom vstreči, je pa še težje narod vtešiti, ki verjame le lepo donečim besedam, ki mu pripovedujejo o slavi madjarskega naroda in jim pravijo, da so drugi narodi pod krono sv. Stefana njih sužnji in hlapei. Avstrija pa je za to, da brani in varuje predpravice Madjarskega naroda. — Ako cesarsko pismo Madjarov ne podučí in ne pripelje do spoznanja, potem bodo nastopili hudi časi za Madjare in tudi za vso Avstrijo. Madjari so do skrajne meje rodoljubi (madjarski rodoljubi) in kolike sitnosti znajo napravljati Avstriji, nam pove zgodovina starejih in najnovejših časov. Zato želi vsak avstrijski rodoljub, da bi Madjari raje poslušali svojega venčanega vladarja, nego prenapete madjarske kolovodje in žide, ktere vodi ali čistilakomnost, ali drugi sebični nameni, ker v splošni nesreči se le nekterim dobro godi, kteri znajo vse to izkoristiti sebi v prid in drugim v kvar.

Kažipoti ob cesti.

(Konec.)

Ako vse to, kar opazujemo, in kar se ne dá vtajiti, skupaj sestavimo, bomo se prepričali, da je človeštvo močno bolno, življenja soki so zatvorjeni in zato se prikazujejo take hude sile in tako nevarna znamenja zablode. Človeštvo je potrebno zdravila in sicer tem bolj nujno, ker se bolezen sama ne vstavi; nasproti razširja se zmirom dalje, ako se bolnik v svoji zaslepljenosti brani zdravila.

Kako ima priti tukaj ozdravljenje? Sredstvo, kako zboljšati človeško družbo, nam podajajo na roko sv. oče, ker pravijo: Ladja ali poslopje je dobro, ako so dobri in primerno sestavljeni posamezni deli; tako bode življenje narodov, tako bode človeška družba, tako bodo nje naprave zopet zdrave,

t. j. krščanske, ako se poprimejo krščanstva zopet posamezni ljudje, družine in če bode poduk in vzgoja mladine zopet krščanska; kajti ljudje vtisnejo društvu, ktero sestavljajo, in naredbam, ktere osnujejo, sliko njih nazorov in pravnosti.

Ako so stariši krščanski in spolnujejo svoje krščanske dolžnosti, bodo izgojevali tudi svoje otroke v tem smislu in čuli nad njimi, in kedar bodo otroci stan spreminjali, bodo stariši pred vsem gledali na to, da dobí sinu krščansko, pametno nevesto, hči pa pravostnega poštenega ženina, in tako se začenjajo nove v resnici krščanske obitelji. Ako so učeniki, ki so namesto krščanskih starišev pri krščanskih otrocih, tudi sami krščanskega mišljenja, bode tudi ves poduk krščanski in povsod bodo delali v slogi z domačo vzgojo in s krščansko-verskim podukom in ogibali se vsega, kar zavira ali moti to složnost. Ako je gospodar krščanskega duha, bode tako plačeval delavca, da bode mogel živeti in si kaj prihraniti za starost, ako pa je delavec krščanski, bode njegovo zahtevanje primerno in tudi prejetega plačila ne bode lahkomišelnó zapravljal.

Ako sta hišni gospodar in hišna mati krščanska, bota tudi svojo družino napeljevala k strahu božjemu, k službi božji, in jim ne bota privolila ničesa, kar bi jim škodovalo na duši in na telesu. O koliko slabega odvrne samo jedna vrla krščanska družina, koliko dobrega lahko učini!

Ako pa so vse družine v občini krščanske, morda ne bodo zmirom enih misli, a strankarstva ne bode med njimi, zarad srenjskega blagra bodo vsi enih misli in kedar pride do srenjske volitve, se bodo lahko razumeli brez sovraštva, brez nevošljivosti v tistih, ktere imajo izvoliti. Občinsko premoženje bode dobro opravljeno, po nepotrebem ne bodo nakladali bremen, potrebne bodo pravično razdelili, nasladnosti se bodejo zoperstavljali, varovali pred uboštvo, a z revnimi bodo lepo ravnali, mladino in posle v redu obdržali. Pri volitvah v razna svetovalstva, odbora in zastopstva ne bode gospodovala ne strast, ne nečimernost, niti samopridnost, marveč vse bode mirno prevdarili in posvetovali z enako mišlječimi ter volili tistega, ki bode za to sposoben pa tudi krščansko mislil in krščansko živel.

Ko bi se pri vseh zastopih volilo v tem duhu, ne bilo bi drugače, da bi se pri vseh javnih zadevah n. pr. pri šolstvu, pri nedeljskem počitku, pri delavskem vprašanju, pri oskrbovanju ubožnih, videl krščanski značaj, da bi ne bilo le zasebno, marveč tudi javno življenje po veri in iz vere, in da bi se človeštvo ozdravelo od imenovanih boleznij. Bog pa, zvest v svojih obljubah, bi tudi časní blagoslov izlil nad družbo, kakor je bil to obljubil po svojem sinu, ko je rekel: „Iščite najprej božjega kraljestva in njegove pravice in vse drugo vam bode privrženo.“ Vekomaj ostane resnično, ne protigovor niti moč ne more prenarediti, kar je sv. Peter, ozdravši po rojstvu hromege, poln svetega Duha rekel prvakom in starešinom ljudstva, in kar se dá obrniti na ozdravljenje vse človeške družbe: „V imenu gospoda Jezusa Kristusa Nazarenskega, kterega ste križali in kterega je Bog od mrtvih obudil, vsled moči tega stoji ta zdrav pred Vami. To je kamen, kterega so delavci zavrgli; postal je vogelni kamen. Ni ga zveličanja v drugem; kajti ni bilo dano pod nebom ljudem drugo ime, po kterem bi bili mogli srečni postati.“

Res, da svet, zlasti dandanes liberalni svet tega noče, znabiti tudi ne more umeti, kajti vse to se

mu smešno zdi. Brezverni svet vé za vse boljše pomočke. Dobro, le na dan z njim; ali kaj! bili so že vsi na dnevnem redu, pa nezmožni so se skazali, vsi bolne človeške družbe niso ozdravili, dasi jo že zdravijo čez sto let, ki pa tako nezmožna in onemogla nikoli ni bila, kakor je ravno sedaj.

Tako je, pa nič drugače, naj se liberalen svet zvija, kolikor se hoče. Le krščanstvo in življenje krščansko, zasebno in javno, je tisti mali gladek kamen iz potoka, ki zamore v roki kristjanov smrtno raniti brezvernega velikana Goljata, ki ne mara za Boga in Kristusa zaničuje. Le krščanski duh je tisti mali kamenček, ki se je po sanjah Nabuhodonozarja odtrgal z vrha gore, in razbil strašno podobo v dolu, ki pa je stala na prstenih nogah ter glavo imela iz zlata, prsi in ramena iz srebra, ledja pa iz bron, in poslednjič postal gora; ako namreč zastopimo pod to velikansko podobo tisto strašno škodo, katero prizadeva v našem času liberalno brezverstvo kljubu vsemu napredku, ki se sijajno blišči, kakor zlato in srebro ter slepi s svojo močjo omamljene, slaboumne duše.

Da se velika zveličavna moč, ki je v delavni krščanski veri po vsem katoliškem svetu vzbudi, pospešuje in pri Bogu sprosi, opominjajo sv. Oče Leon XIII., v svojih premnogih in prečudnih enciklikah, kakoršnih še nobeden papež ni izdajal v toliko podučljivi in prisiljni logiki ter ponujajo revnemu svetu izvanredna sredstva milosti (splošno sveto leto), v trdnem zaupanju, da jih bode mnogo po poduku in s pomočjo teh sredstev spregledalo in vstalo, v veri k pobožnosti in pravičnosti življenja, ter tako prenovilo svet in mirnejše čase priklicalo na svet.

Politični pregled.

V Ljubljani, 12. avgusta.

Notranje dežele.

Na Českem so se te dni zbrali učitelji iz cele kraljevine v zlati Pragi na *skupnem učiteljskem shodu*, kjer so se razgovarjali o narodnem šolstvu in o šolstvu ondi sploh. Tega shoda vdeležili so se tudi nekateri državni poslanci, med katerimi je bil tudi Mladoček dr. Edvard Gregr. Ko se je razgovor že proti koncu pomikal, poprijel je še Gregr za besedo ter je spregovoril, čegava da naj po njegovih mislih v bodočnosti šola ostane, ali kdo naj jo ima v rokah. „Država ne“, rekel je Gregr, „kajti če tudi je to na Francoskem in po drugih državah v navadi, kjer je v državi le po jeden narod, kjer so toraj narodove koristi ob jednem tudi državne koristi, v Avstriji vendar pri tolikanj narodnostih to ni mogoče, kajti pri teh je boj za narodno prvenstvo povsod na površji. Kakošna bi bila naša šola, če bi jo res država v roke vzela, kaže nam šola iz dōbe 1848, kjer se je narodna šola rabila za ponemčevanje naših otrok.“ Kakor država, tako po Gregrovih načelih tudi cerkev ni popolnoma sposobna za gospodarja v šoli na českih tleh, kar je mož skušal tako-le vtemeljiti: „Jaz odločno spoštujem versko prepričanje vsacega človeka in toraj nikakor nisem proti konfesionalni šoli, morda iz sovraštva do duhovščine, ktere silne zasluge za vzbujenje naše narodnosti so po celem Čehoslovanskem svetu le predobro znane. Toda tukaj se moramo ozirati na realno stran moderne šole in s to moramo računati, če nočemo da nas valovi nemčurstva požró. Načela, ki jih cerkev dandanes uči, se iz stališča moderne kulture našemu narodu v šolskem in političnem oziru več ne prilegajo, kajti delajo ga mehkega kakor vosek, narod bi moral biti pa trd kot jeklo. Čehom ne ugaja načelo, da če nas kdo po desnem lici vdari, mu tudi še levo nastavimo, pač pa načelo: oko za oko, zob za zob, roko za roko! Zato pa naj vrhovnega nadzorstva v šoli na Českem nima ne država, ne cerkev, temveč narod sam, oziroma njegovi postavni poslanci, t. j. deželni zbor. Pri vsem tem moramo pa učiteljem kolikor moč prostosti privoščiti. Kdor učiteljem prostost brani, ovira ob enem prostost narodovo. Le prostemu je možno zopet prostega vzgojiti, sužnji pa vedno le sužnje izgojajo.“ Na to so sklenili resolucijo, s katero se bomo pa prihodnjič pečali. Za danes le prašamo: Zakaj se načela, ktere cerkev dandanes uči, stališča „moderne kulture“ več ne prilegajo? Zato, ker stališče ni pravo; zato ker je „moderna kultura“ brezverna. Dovelj je, da to zatrduje liberalni Mladoček dr. Gregr. Kaj hoče to reči: Učiteljem se mora prostost privoščiti; suženj izgoja le sužnjega? Mar li cerkev ne daje učiteljem prostosti? Več kakor liberalni pristaši, bodo naj že vladni ali zasebni. Kedaj je cerkev s takimi nepravimi pomočki na volilce — učitelje vplivala, žugala in izvrševala, kakor liberalni Mladočehi ali Mladoslaveni? Kdo je bolj prost ali bolj suženj, pošten krščanski učitelj, ali brezverni Mladoček in Mladoslavenec? „Sapienti sat — exempla odiosa.“

Imamo jih pa polne vozé iz Mladočeskega in Mladoslavskega, če komú drago.

O bodoči *državni pogodbi* med Avstrijo in Ogersko še vedno toliko novega med svet prihaja, da se vesten sporečevalec pač ne more ogniti skušnjav, da bi se s to v resnici za obe državi silno važno točko ne pečal, naj se mu tudi očita, da vedno eno in tisto gode. Pred vsem moramo priznati, da vse skupaj, kar se je do sedaj čulo o sklepanju te nagodbe med obema vladama in pisalo, da je bota potem oba državna zbora le potrdila, ne pa obravnavala, ni družega, nego pobožna želja nekterih vladnih zastopnikov samih, med katerimi je v prvi vrsti glaseho ministerstva zunanjih zadev „Fremdenblatt“. Da bi bilo vladi to jako po volji, prav radi verujemo, kajti kdo pa ni rad sam gospodar? Prav tako radi in še nekaj rajši verjamemo pa, da sedanja večina državnega zbora ne bo dala svojih pravic iz rok, s čemur bi sama sebi priznala spričevalo ubožnosti. Pogodba se toraj ne bo le samo v potrdilo predložila državnemu zboru, temveč tudi v razpravo, kakor se to danes v „Politiki“ zatrjuje. Da bo sedanja večina vladi pogodbo odobrila kolikor mogoče, je gotovo, a da bi vse pritrdila, na to niti misliti ni. Da bi pa v točkah, ki se enako dotikajo obeh strani avstrijske in ogerske gledé varnosti in koristi na zunaj, ne bodo nobene sitnosti delale, je pa tudi že dognano; ker bi z opozicijo v tem slučaju družega ne dosegli, kakor pogodba bi se po nepotrebnem zavlekla, varnost države pa omajala. Avstro-ogerska državna moč je namreč na midsobojni državni pogodbi vstanovljena. Današnji čas pa nikakor ni za to, da bi se s to podlago igrali — preveč resen je. Naj le kak zunanji nasprotnik zapazi, da z Madjari nismo edini in naj nam vojsko napové, pokazalo bi se, kako hitro bi imel zopet kak Klapka svoje legije proti Avstriji zbrane. To je jeden glavnih povodov, da se v bilateralnih točkah državna zbora ne bota v podrobnejši pretres pogodbe spuščala.

Nemško-liberalni listi so polni hozane na Gašteinski cesarski shod, ker v njem vidijo *rešitev nemškega naroda v Avstriji*. „N. fr. Pr.“ še celó trdi, da je kompas avstrijske politike še vedno obrnjen na svojo zgodovinsko stran, kamor Avstriji pot kaže, kje da naj si išče svoje moči in podpore!! No, taka trditev je, naravnost rečeno, na vso moč nesramna, kakoršna je sploh le iz židovskega peresa možna; zraven pa tudi nezgodovinska. Kaj Avstrijo čaka, če bo po pomoč v Berlinu na posodo hodila, je nam vsem le predobro znano. Če smo sedaj politični prijatelji z Nemci, iz tega še nikakor ne sledi, da bi morali vsega, česar nam je treba, le ondi iskati, kakor si to fakično opozicija domišljuje. Koliko pa v Berlinu za tako vsiljevanje marajo, najbolje dokazujejo Bismarkovi mrzlovođeni curki, ktere mož tú pa tam po svetu spušča, kedar se mu politika tú pa tam že preneurna zdi. Tudi na Dunaj je že nekaj takih curkov priletelo. To je vendar zadosti jasno znamenje, da Nemčija za take sitne muhe, kakor so naši levičarji, prav nič ne mara in bi njim na ljubo ne bila nikdar iskala avstrijske prijaznosti, če bi je ne bila k temu nagibila krepka skupna Avstrija, opirajoča se na sedanjo večino državnega zbora. Ta si pa izvestno po svojo moč in podporo ne bo v Berlinu hodila.

Izvirni dopisi.

Iz Polja, 9. avgusta. (Blagoslovljenje šolske zastave.) Dragi „Slovenec“! sprejmi kratko poročilo slovesnosti, ki se je vršila pri nas v nedeljo 8. avgusta t. l. O polu desetih zbirali so se šolarji, dečki in deklice, v šolski sobi, bilo jih je blizo 300. O 3/4 10 podali so se z novo zastavo v dolgi vrsti po dva in dva v cerkev.

Zastavo blagoslovili so domači župnik, č. g. Fr. Levičnik; kuma sta ji bila Vevške papirnice ravnatelj, g. E. Englander in gospa Stadlerjeva. Po blagoslovu zastave zapeli so v petju dobro izurjeni otroci zahvaljno in cesarsko pesem s spremljevanjem orgelj in cerkvenih pevcev.

Zastava je jako lepa, obroblena z zlatimi franžami, na eni strani ima sv. Alojzija, patrona šolske mladine, na drugi je Marija brezmadežno spočeta.

Trakova sta rudeče in modre barve s sledečim napisom: Sv. Alojzij in sv. Marija prisita za nas! 1886.

Vsa hvala za napravo zastave gré č. g. kaplanu in gg. učiteljema, ki so se veliko prizadevali, da je dobila šolska mladina svojo zastavo.

Potem stopili so na leco č. g. kaplan in so razložili pomen zastavnih barv, priporočali so otrokom, da naj posnemajo Marijo in sv. Alojzija v čistosti in pokori, posebno pa v ljubezni do Boga, ktereга naj si prizadevajo tako ljubiti, kakor sta ga ljubila Marija in sv. Alojzij.

Po pridgi bila je peta sv. maša in s tem končana dopoldanska slovesnost. Popoldne bila je procesija

sv. leta. Šli so v prvi vrsti otroci z zastavo na čelu sta jim bila gg. učitelja in zastavonosce.

Procesijo so vodili gosp. kaplan, med potom peli so Lavretanske litanije in otroci so odpevali.

Nazaj gredé bili so v gornjem Kašlju pri Gasarju otroci malo pogosteni s kruhom in vinom. Poslednjič zapeli so še nekaj pesmic, med njimi tudi cesarsko ter se mirno razšli vsak na svoj dom.

Iz Kranjske Štajarske meje, 6. avgusta. Prava krščanska poštenost in dobra vest je za posameznega človeka in človeško družbo lepa reč, ktere je, hvala Bogu, med ubožnimi, še mnogo na svetu. Kako pač prijetno bi bilo na svetu, naj bi bili vsi strogo pošteni! A kakošno je sedaj? Nepoštenst je menda vrhunec dosegla; vsaj toliko je je, da že sosed sosedu, sin očetu (še večkrat pa narobe) ne zaupa.

Nekako tako sem premišljeval te dni, ko sem zvedel, da je nekdo, podoben bolj brezbožniku kakor kristjanu, zgubil svojo denarnico ravno na potu po službenih opravilih. Svota ravno v resnici ni bila velika 8 gl. in 80 kr. Rekel pa je takoj, da je zgubil 39 gl. 80 kr. Pozneje, ko se je svota najdla, se je dokazalo, da je bilo po pravici le zgoraj imenovano zgubljenost, kar je dobil tudi poverjeno.

Najdel je zgubljenost svoto blizo desetletni sin kajzarja, kteri mu jo je, ko se je o resničnosti prepričal, pošteno prinesel nazaj. Prav lahko bi bil kajzar vse to zamočlal, ter denar za-se obdržal, kakor je lastnik po svojih nazorih že poprej rekel, da bode vsak storil, kdor najde njegov denar 39 gl. in 80 kr.

Imenovani kajzar pa ni naredil tako, kakor bi bilo njemu po kosmati vesti naših liberalcev koristno; ampak ko je zvedel za lastnika, je vzel najdeno svoto in jo nesel nazaj. — No, kaj je pač boljše, da ljudstvo ima vero, ali da jo nima? Odgovor menda ni težak, in vendar delajo brezverni liberalci na vse skriplje, s spisi po časopisih in z izgledi, da bi ubogemu ljudstvu zraven časnega še sv. vero iz srca iztrgali in vzeli.

Izza Škofje Loke, 10. avg. (Zajci grabeži. Letina.) V zadnjem času se je pri zborovanju slavne c. kr. kmetijske družbe stavlil predlog, naj bi se zajci uvrstili med škodljive gozdne živali, da bi ga vsak smel pregnati. Ako bi slavni deželni zbor lovsko postavo v tem smislu predrugačil in še nektere gozdne živali, kakor srno, divjo kozo in divjega goloba itd. h škodljivim gozdnim živalim prištel, bi se ubogi kmet pač močno razveselil. V naših krajih, posebno po hribih, je zadnje zimo zajec — ta nebodigatreba — jako veliko in najlepšega sadnega drevja popolnoma vničil. Spomladi spravil se je na zeljnike, zdaj ima povsodi dosti paše in pase se prosto, kjer hoče. Po nekterih krajih napravljajo srne in divje koze ne malo škode in kmalo bota pokazala divji golob in jereb, da je ves svet njih. Posestniki morajo vse to mirno a z veliko nevoljo gledati. Kje se jim je pritožiti, navadno ne vedó, imajo pa sploh predsodek, da se zoper najemnike lova ne kaže jim pritoževati, ker so ti navadno premožni možje. Da se škoda po zverjadi provzročena le slabo povračuje, je pa tako iz časopisov znano. Gotovo bi bilo kmetu v veliko korist, ako bi se lovsko postavo preuredila, kmet bi pa gospódo tudi veliko bolj spoštoval. Pri prostemu ljudstvu in tudi olikanemu svetu nikakor ne gre v glavo, kako je mogoče, da še obstoji postavo, ktera strogo in pod oestro kaznijo prepoveduje, zajca, srno, divjega goloba itd. vsmrtiti — vjeti se ne more. — Med tem, ko je posestniku prepovedano, po domačem gojzdu domače koze pasti, sme sosedovi kokoš ali goloba, ako pride na njegovo zemljišče brez kazni ubiti.

Toži se in pogosto se toži, da kmet premalo skrbi za sadjerejo, a kdor opazuje, kako se godi, se ne bo čudil, ako tudi najbolj marljivi kmetovalec vesenje do sadjereje zgubi; čudili se bomo pa vsi, kako je mogoče, da se z lovsko postavo strasti majhnega števila ljudi — lovcev — streže v škodo najvažnejega faktorja v deželi — kmeta.

Najnovejša gozdna postavo je v resnici jako lepa in kmetu koristna, celó priprosti možje to većinoma priznavajo, žalibog, da se prepovršno izpeljuje. Lovska postavo pa je kmetu v največjo škodo, da si na videz ni slaba, a žalibog, da se ravno ta postavo od ene strani strogo izvršuje, od druge pa se to ne more zgoditi. Gorjé mu, kdor bi tatu-zajca vstrelil! nemogoče pa je vselej dokazati, da je škoda po zverjadi storjena, zato tudi nemogoče vselej odškodnino tirjati, da bi se posestnikom po zdaj obstoječi postavo krievica ne godila. Proč z njo! Vi, ki imate oblast pa tudi dolžnost, hitro nam pomagajte!

Letina bo v naših krajih veliko boljša, kakor se nam je spomladi kazala. V suši h koncu meseca maja žito ni šlo od tal, a ko nam je Bog dal pozneje večkrat potrebnega dežja in toplote, se je vse predruščilo in kažejo se nam nenavadno obilni pridelki. Ozimina je bila sicer redka a je bogata. Jarina je posebno lepa. Naj bi nas Bog le tudi naprej varoval hude ure!

Iz Inomosta, 10. avgusta. Po večih postajah od Dunaja naprej smo obstajali in pridruževalo se nam je novih romarjev. V Lincu nas je obilo zbranega občinstva slovesno sprejelo. V Solnogradu, kamor smo došli ob 1/2 1. uri zjutraj (v torek), se je vlak razdvojil. Iz 18 vagonov obstoji prvi vlak, drugi, ki za nami sledi četrte ure pozneje, šteje do zdaj 12 vozov. Ob 1/2 7. uri zjutraj (torek), ko smo zapustili Schwaz, prej ko dojdemo v Hall, so pri novo pozidani kapelici v čast lurški M. B. na desnem bregu reke Inna romarjem v čast streljali z možnarji — vibrirale so zastave. Neprenehljiva in silno nagla vožnja od Dunaja do Inomosta, kamor smo došli ob 7. uri zjutraj (torek 10. avgusta) je trajala 14 ur. Zdravi vsi — nezgode nobene. Z Bogom! J. Ž.

Domače novice.

(Devet podob) za veliki altar v Stangi mojstersko izdelanih iz belega kamena si sedaj lahko vsak ogleda, kogar take dela zanimivajo pri kiparju g. Francu Zajcu na Dolenjski cesti.

(Pevske slavnosti v Ptuj) vdeležil se bo iz Ljubljane „Sokol“ in corpore; pisateljsko društvo zastopali bodo pa gg.: dr. Vošnjak, prof. Raič in prof. Vrhovec.

(Shod svojih volilcev) sklical je državni poslanec prof. Šuklje na Veliki Šmarni dan v Ribnici v gostilni g. Antona Arkota, kjer jim bo sporočal o državno-zborskem delovanju.

(Huda vročina) omamila je včeraj popoldne dvanajst brambovev pri vojaških vajah blizu Most, da so popadali v omotico. Drugi so že okrevali, eden pa menda še bolan leži.

(Umrl je) kantiner Šimen v topniški kasarni v Trnovem in ga bodo danes pokopali.

(Porotniki) izrečani za prihodnje zasedanje pri deželni sodišči v Ljubljani so naslednji gg.: Glavni porotniki: Luka Bergant, posestnik in trgovec v Kamniku; Ivan Bulovec, trgovec v Radovljici; Hugon Fischer, trgovec v Ljubljani; Franc Goršič, izdelovalec orgelj in hišni posestnik v Ljubljani; Josip Hočvar, posestnik v Zgornji Hrušici; Val. Hörman, hišni posestnik v Ljubljani; T. Javornik, posestnik v Hribu pri Vrhniki; Josip Jesenko, trgovec v Škofji Loki; Ivan Kajba, trgovec v Škofji Loki; Anton Kavčič, posestnik v Medvodah; Robert Kauschegg, trgovec v Ljubljani; Ivan Kumar, hišni posestnik in gostilničar v Kranji; Anton Kuralt, zemljišni posestnik v Gorenji Senici pri Ljubljani; Anton Luckmann, trgovec, Josip Luckmann, trgovec, oba v Ljubljani; Henrik Mallner, gozdarski nadzornik na Javorniku; Ivan Mathian, c. kr. dvorni založnik in hišni posestnik v Ljubljani, J. Matjan, posestnik in gostilničar v Zgornji Šiški; A. Mikuš, trgovec v Ljubljani; Adolf Obresa, trgovec v Cerkljici; Anton Paichel, hišni posestnik v Ljubljani; Ivan Pirnat, hišni posestnik in pekovski mojster v Ljubljani; A. Prelesnik, deželnega računovodstva oficijal v Ljubljani; Konrad Pučnik, hišni posestnik v Kranji; Matej Rössmann, hišni posestnik v Ljubljani; dr. Teodor Rudesch, c. kr. notar v Ljubljani; Ferdinand Schmitt, hišni posestnik in trgovec v Ljubljani; Franc Štrukelj, hišni posestnik v Ljubljani; Franc Suhadolnik, posestnik v Borovnici; M. Suppan, trgovec v Ljubljani; A. Svetec, trgovec in posestnik v Kamniku; Franc Šuštaršič, posestnik in gostilničar v Zapužah; Toma Tolazzi, trgovec in posestnik v Čevcah pri Logateci; Iv. Kičič, trgovec v Ljubljani; Henrik Wenzel, trgovec v Ljubljani; L. Widmayer, trgovec s hišnim orodjem v Ljubljani. Namestniki: Avgust Auer, trgovski pomočnik, Anton Benedik, hišni posestnik, Jakob Bergant, branjevec, Andrej Božnar, trgovski pomočnik, M. Brenc, tesarski mojster, Ivan Mavc, hišni posestnik in pekovski mojster, Franc Majer, zlatar, Ivan Podlesnik, hišni posestnik in trgovec z usnjem, in Josip Vidic, hišni posestnik, vsi v Ljubljani.

(Zaklal se je) 11. t. m. proti 7. uri zvečer v Rudniku v svojem stanovanju blizu 58 let star

slaboglasni cestni posipač Martin Leonardi. Bil je rejnec iz nekdanje Tržaške najdenišnice, star vojak. Povod samomoru bilo je odstavljenje iz službe, ker se je na sled prišlo neki goljufiji. Končal se je z nožem v prsi v trenutku, ko se mu je bilo cestno orodje odvezlo. Bil je v veliko nadlego celi občini in razujzdau pohujšljivec. Resnično: „Kakoršno življenje, taka smrt.“

(V Laškem) na južni železnici so postavili čez Savino železen most, ki stane čez 23.000 gld. Blagoslovljen bo 28. avgusta. Delajo se za svečanost velike priprave.

(Dva roparja), oba rojena Nemca, vjeli so orožniki blizu Maribora, kjer sta 1. julija t. l. posestniku Francetu Vidoviču denar in obleko pobrala, ko sta ga zvečer na veliki cesti pijanega našla. V poslednjem času je bilo v Radvanjski okolici mnogo pokradenega, kar se je za sedaj vse tema lopovoma na rovaš zarezalo. Tudi neko vlačugo dobili so v njuni družbi.

(Volilni shod) skliče kandidat za poslanca v državni zbor, g. kanonik Gregorec, pri sv. Juriji na Ščavnici v g. Vaupotičevaj gostilni dne 15. t. m. ob 3. uri popoldne in vabi volilce in domoljube gornjo-Radgonskega in Ljutomerskega okraja na blagovoljno udeležitev.

(Umrl je) čast. g. Ivan Cvetko, kapelan v Žetalih (Schilttern), še le 31 let star.

(Podružnica sv. Cirila in Metoda) vstanovila se je v Podgradu (Castelnuovo) v Istri ter je imela 2. t. m. svoj občni zbor. Poročilo o tem prihodnjič.

(Dobre trgatve) nadajajo se letos tržaški okoličani, če ne bo kake nesreče do tja, dokler grozdje ne dozori.

(Umrla je) gospa Fani Soretič roj. Močiler, znana po Metliškem okraju, na Dunaji 9. avg. 1886, previdena s svetimi zakramenti za umirajoče, po kratki boleznii v 65. letu svoje starosti. R. i. p.

(Nove koleke) dobili bomo s 1. januarjem 1887 in bodo dosedanji le še do 1. februarja 1887 veljavni.

Narodno gospodarstvo.

Mlekarska zadruga v Ljubljani.

Težaven je položaj kmetovalcev, ker ogromni so stroški pri pridelovanju, le pičli pa dohodki za prodane pridelke. Da nam pridelovanje žita kaj revno povrača trud, je preznano, da bi o tem kaj več omenjati moral. Nekaj let bila je živinoreja, ki je bila še najboljša zasloba kmetijskega gospodarstva, ker imela je lepa živina precejšno ceno. Pa tudi ta je začela padati, in voli, ki so pred tremi leti veljali 400 gld., ne najdejo sedaj kupca, ki bi več od 300 gld. plačal za nje. Za koliko je cena pri kravah padla, je že neverjetno, poprej 100 in več goldinarjev, sedaj komaj 60 gld. za enako kravo. Slaba letina za krmo pripomogla je še, da se kupci še norčujejo in res slepe cene obetajo posebno za mlado živino.

Leto staro živinče se komaj s 30 gld. plača. S telet se kar norčujejo, ker po 9, celo po 6 gld. se komaj skupi za 3—4 tedne stara teleta. Res vpliva na to ceno pomanjkanje krme, ker sleherni sili iz hleva živino. Tako se je navadno v mesecu juniju drugih let po 5 do 6 sto telet v Ljubljani poklalo, a letos nad 900! Ni mi namen o tem danes pisati, čeravno bi bilo kaj umestno, naše živinorejce opominjati na slabo stran takega ravnanja, posebno z ozirom na bodočnost.

Kmetovalci se le premalo ravnamo po izgledu kupcev, fabrikantov in dr., ki zapisujejo vse račune v knjige, iz katerih vedno, posebno pa koncem leta zamorejo določno poznati vspeh njih delovanja ali podvzetja. Ko vidi fabrikant, da z izdelovanjem takega blaga ne more shajati, prevdarja, s čim bi zboljšal svoje podvzetje, in ko pozve za cene, poprime se izdelovanja drugega blaga. Prav tako moramo tudi mi kmetovalci ravnati. Ozmimo se toraj, kateri pridelki iz naših kmetij so še sposobni, da nam povračajo trud in stroške. Z žitom ne gré, ker cena je prepričala in gotovo tudi letos, ko se je tako malo strnenega žita po naših pokrajinah našlo, ne bo višja cena nadomestila pičlega prihodka iz poljedelstva.

Izrejevanje živine se posebno velikemu posestniku, ki mora tako rekoč slehern stopaj in izdihljaj delavcev plačati, pri današnji ceni tudi bolj revno plačuje. Istina je, da še najbolje shaja tisti gospodar, ki zamore spečavati mleko. Saj vidimo, koliko si pomagajo kmetovalci v okolici velikih mest, n. pr. Ljubljane, Trsta i. dr. prav s prodajo mleka;

kako veliko zasloba imajo v tem, da slehern mesec po 40, 50 in več goldinarjev prejmejo za mleko in to mali posestniki, ko kmetovalec dalje notri v deželi skoraj nikdar ne vidi groša za mleko. Pa slišim že ugovor, saj še bližnji pri Ljubljani ne morejo najti kupcev za mleko. Res je, zato pa moramo prav po zgledu fabrikantov in obrtnikov ozreti se drugam, kjer se nam ponuja prilika prodati mleko po lepi ceni. Takih mest, konsumentov mleka pa najdemo prav mi kranjski kmetovalci v nam ne oddaljenih primorskih-trgovskih mestih v Trstu in v Pulju. Tam se pristno mleko prodaja liter po 14—16 kr., doma ga komaj za 7 kr. oddajamo. In prav to me je napotilo, da sem v glavnem odboru naše kmetijske družbe stavil predlog, da naj družba osnuje mlekarsko zadrugo v Ljubljani, ki bo izvaževala dobro mleko v imenovana mesta. Posamezen kmetovalec, tudi veliki posestnik ne more skoro shajati tudi pri taki ceni, ker za posameznega so stroški preveliki. Ako hočemo, da si vtrdimo prodajo mleka, je treba, da pošiljamo vedno enako dobro, zdravo in nepokvarjeno mleko, za to pa treba hladilnih strojev, ledenic, velike previdnosti pri odpošiljanju, posebno v poletnem toplem času, rednega nadzorovanja tukaj v mestu, kjer se bo prodajalo itd.

To vse zmorejo združeni kmetovalci, ki se združijo v skupno delovanje in razprodajo mleka in mlekarskih izdelkov. Glavni odbor kmetijske družbe je takoj pritrdil temu nasvetu in izročil moj predlog v posvetovanje in konečno rešitev posebnemu odseku.

Dolžnost mi je toraj, da podučim kmetovalce toliko o potrebi, kolikor o koristi take mlekarske zadruge, ter da se prepričani pridružijo v kolo že nekterih velikih posestnikov, ki so že sklenili vstopiti v to zadrugo.

Da je ta zadruga potrebna, razvidi se nekoliko že iz uvodnih besed in posebno pa iz tega, da posamezen ne zmore podvzetja z vspehom. „V združbi je moč“ in ta stari narodni pregovor velja tudi morda v prvi vrsti za kmetovalce. Neradi se združujejo naši ljudje, a novejši čase prodira tudi med našim narodom prepričanje o potrebi združenja toliko v namen duševnega, kolikor materialnega. V bralnih društvih, v družbah, n. pr. sv. Mohora zbirajo se tudi naši kmetovalci, kjer najdejo duševne hrane in omike. Pa tudi v gospodarskih ozirih se družijo in prav naša lepa bohinja pokrajina mi služi v zdaten dokaz, koliko zdá združenje posameznih moči v eno celoto. Poprej so Bohinjski gospodarji posamezno izdelovali svoje mlekarske pridelke. Nevtrudljivi, blagi ter skrbni njih g. dušni pastir pa je vedel združiti jih v mlekarske zadruge, v katerih skupno izdelujejo mlekarske pridelke gotovo s podvojenim dobičkom. Prav tako je tudi v drugih deželah; odkar so se živinorejci združili v skupno izdelovanje mlekarskih pridelkov, pomnožili so svoje dohodke in tako zboljšali svoje blagostanje. Poprej je moral posamezen imeti svojega sirarja, svoje ognjišče, svoje orodje itd., in med takimi malimi sirarji bil je le redek veščak, ki je razumil resnično svojo stroko. Skupno združeni pa najamejo večšega mlekarja, ki izdeluje take pridelke, kakoršni se lahko in po dobri ceni spečavajo.

(Dalje prih.)

Telegrami.

Zagreb, 11. avgusta. Sekejski načelnik Stanković in več kanonikov Zagrebškega stolnega kapitelnja odpeljalo se je v Gastein ondi bivajočemu kardinalu Mihajloviču čestitat k pedesetletnici v imenu duhovščine in narodne stranke.

Reka, 11. avgusta. V poslednjih 24. urah je le samo ena oseba za kolero zbolela.

Trst, 11. avgusta. Od včeraj pa danes opoldne zbolelo je 9 oseb za kolero, dve ste pa umrli. V Ricmanjih so pa 4 osebe zbolele.

Bad-Gastein, 11. avgusta. Cesar se je odpeljal ob 4 uri zjutraj v Lend. Spremljal ga je vrhovni dvornik princ Hohenlohe.

Pariz, 12. avgusta. Avstrijski božjepotniki v Lourdes so bili na kolodvoru v Lyonu sovražljivo sprejeti. Tri francoske zabavljivce so redarji prijeli.

Pariz, 12. avgusta. VčerANJI vihar v Nancyju napravil je veliko škodo: več hiš se je podrlo in več ljudi pobilo.

London, 12. avgusta. Pri banketu lord-majorjev rekel je Salisbury, da če prav je afgansko in egiptovsko vprašanje še nerešeno, je vendar nada, da se mir ohrani. Na Irskem morala bi pa vlada pred vsem socialni red prestrojiti, kajti le on je pravo gnjezdo nezadovoljnosti.

Umrli so:

9. avgusta. Karol Radovič, tiskarski učencec, 17 let, sv. Florjana ulice št. 35, jetika. — Lucija Kimovec, hišnega posestnika hči, 1½ leta, Trnovske ulice št. 9, božjast.

10. avgusta. Marija Zajec, uradnega sluge hči, 6½ leta, Hrenove ulice št. 11, Morbus Brightii. — Andrej Koemur, delavčev sin, 1 leto, Konjušne ulice št. 5, katar v črevesu. — Pavla Rutar, uradnega sluge hči, 2 mes., Križevniške ulice št. 9, driska. — Maks Heinzman, kondukerjev sin, 7 mes., Poljanska cesta št. 35, katar v črevih.

11. avgusta. Frana Simon, hišni posestnik, 54 let, Konjušne ulice št. 9, kronična vnetica ledja.

Tuji.

10. avgusta.

Pri **Matiču**: Josip Lechner, zlatar, z Dunaja. — Werling, Harwirsch, Wagensist, Gürtler, Kober, Schneider in Jelinek, trgovci, z Dunaja. — E. Schwentner, trgovec, iz Vranskega. — Ignac Hage, zasebnik, iz Trsta.

Pri **Stonu**: Hugo Kupke, trgovec, iz Berolua. — S. Königsberger, trgovec, z Dunaja. — Dr. F. Rački, kanonik, iz Zagreba. — Dr. August Musič, profesor, iz Zagreba. — Dr. Janez Matkovič, c. k. zdravnik, iz Zagreba. — Dr. Janez Banjavčič, odvetnik, iz Karlova. — Janez Bislač, profesor, iz Kopra. — Franc Waisel, zasebnik, s soprogo, iz Hrušice. — Jožef Furlani, duhovnik, iz Vile Vicentine. — Evg. Binder, zasebnik, iz Trsta. — Alojz Komar, c. k. uradnik, iz Trsta. — Dr. Henrik Gemelli, odvetnik, iz Trsta.

Pri **Tavčarji**: Janez Linhart, učitelj, iz Senja. — Pavlina Pulanič, zasebnica, iz Senja.

Pri **Bavarskem dvoru**: Velini Šviglin, pravnik, iz Zagreba. — Franc Richtarič, pravnik, iz Zagreba. — Marija Kolar, zasebnica, iz Maribora.

Pri **Južnem kolodvoru**: Arnold Nussbaum, potovalec, z Dunaja. — Paul Zinger, zasebnik, iz Gradca. — Alojz Regula, potovalec, iz Celja. — B. Legat, stotnik, iz Ogerskega. — J. Legat, profesor, iz Gorenjskega. — Ernst Dollenc, inženir, iz Trsta. — Karl Franc, zasebnik, s soprogo, iz Trsta. — Henrik Bremitz, tovarnar, iz Trsta.

Pri **Avstrijskem caru**: Henrik Esterl, pivarnar, iz Breza. — Alojzija Adamer, kuharica, iz Koroškega.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	732-47	+21.6	sl. szap.	jasno	0.00	
11. 2. u. pop.	731-56	+29.2	sr. zap.	jasno		
9. u. zveč.	731-59	+23.2	sr. zap.	jasno		

Jasno, proti večeru nekoliko oblačno, jako vroče. Srednja temperatura 24-7° C., za 4-8° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

12. avgusta

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	85 gl. 75 kr.
Sreberna " 5% " 100 " (s 16% davka)	86 " 45 " "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	121 " 25 " "
Papirna renta, davka prosta	102 " 25 " "
Akcije avstr.-ogerske banke	871 " " "
Kreditne akcije	281 " 50 " "
London	126 " 15 " "
Srebro	" " " "
Francoski napoleond.	10 " 01 " "
Ces. cekini	5 " 94 " "
Nemške mark	61 " 80 " "

V našem založništvu je tužila in se dobiva po vseh knjigotržnicah knjžica:

Umetno ribarstvo.

Spisal

Ivan Franke.

3¾ pôle v 8° s podobami. Mehko vezana stane 50 kr.

Krasna domovina naša se svojimi potoki, rekami in jezeri je za umno ribarstvo tako ugodno ustvarjena, kakor ne kmalu kaka druga dežela. Sredstva in pota, kako isto pri nas urediti in upravljati, podaje čislani gospod pisatelj na jako umeven način v gori omenjeni knjžici. Le-ta bode vsakemu, ki ima srce in skrb za povzdigo narodnega blagostanja, dobro dollo sredstvo, da se o tem predmetu pouči. Priporočujemo torej knjžico osebno velečestiti duhovščini, učiteljem in zemljiškim posestnikom, ker sva uverjena, da jo bodo z velikim zanimanjem prebrali ter iz nje črpali gotovo lepo korist.

Ig. pl. Kleinmayr Et Fed. Bamberg

knjigotržnica

v Ljubljani na Kongresnem trgu.

Izdajatelj in odgovorni srednik Josip Jerič.

Sledečih molitvenikov, ki so zaradi svoje jako lepe vsebine zelo priljubljeni in med ljudstvom razširjeni, izšli so ravnokar novi iztisi ter so prodajajo po navedenih cenah, in sicer:

Družbene bukvice

za dekleta, ki so pri dekliški ali križevski družbi v Konjicah in tudi za druge pobožne ženske.

Spisal JOŽEF ROZMAN,

pokojni Konjiški nadžupnik.

Z dovoljenjem pred. Lavantinskega knezoškofjstva.

XI. natis.

(Lastnina Križevske družbe v Konjicah.)

Veljajo v usnji vezane 1 gld. 30 kr., v usnji z zlato obrezo 1 gld. 70 kr.

Kršanski junak

ali molitvene bukvice za slovenske vojake in sploh za katoliške mladenčce.

Spisal L. Jeran.

Z dovoljenjem vis. čast. Ljubljanskega knezoškofjstva.

II. natis.

Velja v pol-usnji 35 kr., v usnji 38 kr., v usnji z zlato obrezo 50 kr.

Kruh angeljski.

I. Molitvene bukvice. II. Pripravljalne bukvice na prvo sv. obhajilo.

Po slovenski pripravnal

P. Hrisogon M.

Z dovoljenjem vis. čast. Ljubljanskega knezoškofjstva.

II. natis.

Velja v pol-usnji pozlačen 40 kr., v usnji 42 kr., v usnji z zlato obrezo 65 kr. in v usnji z zlato obrezo pozlačen 75 kr.

Vse te troje knjige dobé se tudi še bolj dragoceno vezane ter so na prodaj pri

M. Gerber-ju v Ljubljani

in pri vseh knjigotržicah. (3)

Oglas.

1000 knjig „Lira in Cvetje“

zbirka vsakovrstnih pesni je naprodaj, ktere je ranjki gosp. Ivan Dolinar založil in na svitlo dal, in katerih, žal, ni utegnil razprodati, in je tiskovina še na dolgu. Da se ranjcemu gosp. Dolinar-ju čast reši, priporoča to knjigo vsim čast. rodoljubom in prijateljem soproga ranjcega in sicer po nižani ceni 40 kr. za vsaki zvezek, prost poštnine.

S spoštovanjem

Katarina vdova Dolinar.

Trst.

(11)

Via Ferriera št. 323.

Prijateljem in znancem s tužnim srcem naznanjam, da je moja predraga sestra

MARIJA

po dolgi, hudi bolezni in po večkrat prejetih sv. zakramentih, 43 let stara, dne 11. avgusta ob 10. uri dopoldne, vsa v voljo Božjo udana mirno v Gospodu zaspala.

Pogrebna slovesnost bude 13. avgusta ob 9. uri dopoldne in sicer tako, da se bo truplo umrle v cerkev sv. Vida preneslo, ondaj se bodo bilje pele in slovesna črna maša služila in potem mrlič v Ljubljano se prepeljal in bo dne 14. avgusta zjutraj pri sv. Krištofu pokopan.

Blago ranjko priporočam v molitev.

V Šentvidu nad Vipavo, dne 11. avg. 1886.

Ivan Tomažič,
duhoven.

Naznanilo in priporočilo.

Udano podpisani dovoljujem si prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu naznanjati, da se moja

knjigoveznica

od 10. maja t. l. nadalje nahaja na sv. Petra cesti št. 6, nasproti gostilne pri „Avstrijskem cesarju“.

Priporočam se vsem, da me v novem stanovanju podpirati blagovolijo, kakor so me do sedaj. Skerbel bodem naročnikom vselej naglo in dobro postreči. Priporočam se prečastiti duhovščini za prevezovanje „Missale Romanum“, „Brevirjev“ in vseh drugih liturgičnih knjig; učiteljem in čitalnicam za vezanje šolskih in knjižničnih knjig; uradnjem in županijam za vezanje uradnih knjig. Vnaujim naročnikom pripravljem sem pri večjih pošiljavah povrniti vožne ali druge stroške; Ljubljanskim naročnikom pa, katerim čas ne dopušča zaradi oddaljenosti tu sem priti, pridem ali pošljem sam po delo, naj mi le po dopisnici ali kakor si bode, naznanijo dan in uro, kdaj da pošljem, ali pridem po delo. Vedno bodem pripravljen, vsako, tudi najmanjše delo prevzeti in ga ročno izvršiti. Konečno se priporočam tudi še za galanterijska in kartonažna dela z zagotovitvijo nizke cene in ličnega dela.

Z odličnim spoštovanjem

Fran Dežman,

(4)

bukvovez.

Na prodaj je

70 veder dobrega vina,

belega in črnega, lasten pridelek 1885, prav poštenega Dolenjca iz Trške gore pri Krškem. Več o tem se pové Janez Bob v Kostanjevici na Kranjskem.

Izbran obseg nekterih posebno izbornih del bogoslovne književnosti.

Bremscheid, Die sociale Bedeutung der kathol. Kirche	—74	Klofutar, Svete listne bukve katoliške cerkve ali razlaga in dejanska obravnava vseh listov, ki se berejo ob nedeljah in zapovedanih praznikih celega leta	2.—
Brück, Lehrbuch der Kirchengeschichte	6.70	Kosec, Krščansko katoliško naravoslovje	—80
Brucker, Die geistlichen Exercitien des hl. Ignatius	1.35	— Spovednik in njegova služba	1.20
Cerkveni govornik slovenskiga duhovstva za vse nedelje in zapovedane praznike skozi leto. I. tečaj	2.20	Melcher, Neunundneunzig Pastorationsbriefe an einen Pfarrer, 2 zvezka	3.72
Chaignon-Mitterrutner, Betrachtungen für Priester oder: „Der Priester geheiligt durch die Uebung des Gebetes“. 5 delov	1.20	Müller-Widemayr, Volks-Predigten, II. zvezek: Festtags-Predigten	2.40
Deharbe-Schneider, Examen ad usum cleri	1.24	Müller, Theologia Moralis, 3 zvezki	9.—
Dubois, Der praktische Seelsorger	2.17	Rudiger, Geistliche Reden, I. zvezek	2.—
Einspieler, Jedro katoliškega nauka	—80	Scaramelli, Anleitung zur Ascese, 4 zvezki	10.54
— Krščanski nauk:		Schäfer, Bibel und Wissenschaft	2.23
Blagoslovila	—50	Scheeben, Herrlichkeiten der göttlichen Gnade	1.86
Varuj se hudega	—80	Schleiniger, Muster des Predigers	5.20
Stori dobro	1.60	Schlör, Clericus orans atque meditans, vezano	1.50
Einspieler-Mraz, Šolske katekeze:		Schmitt, Erklärung des mittleren Deharbe'schen Catechismus, 3 zvezki	9.30
za prvence	—40	Schneider-Lehmkuhl, Manuale sacerdotum. Ed. X. Ed. VII.	3.41
za višji razred	1.20	— Compendium theologiae dogmaticae. I/II. Ed. II.	4.—
Fris, Stavbinski slogi, zlasti krščanski, njih razvoj in kratka zgodovina z dodatkom o zidanjih in popravljanih cerkvah. V tekstu 145 slik in 40 tabel s 305 slikami	6.50	Stöckl, Das Christenthum und die modernen Irrthümer	2.79
Knjigo imamo tudi v ličnih in solidnih vezih.		Sveto pismo stare in nove zaveze z razlaganjem poleg nemškiga, od apostolskiga sedeža potujeniga sv. pisma, ki ga je iz Vulgate ponemčil in razložil dr. J. F. Allioli, v 6 debelih zvezkov vezanih	16.—
Funk, Opera patrum apostolicorum, 2 zvezka	11.16	Tappehorn, Verwaltung des Buss-Sakramentes	2.48
Gury, Compendium theologiae moralis	5.77	Thalhofer, Erklärung der Psalmen	5.95
Jungmann, Theorie der geistlichen Beredsamkeit 2 dela	7.44	Toussaint, Rette deine Seele	1.86
Keller, Hundert St. Antonius-Geschichten	—62	Vering, Lehrbuch des Kirchenrechtes, 2 zvezka	8.68
Kist, Exempelbuch für Priester u. Volk, 2 zvezka	5.20	Zollner, Bibliothek für Prediger, 7 zvezkov	21.08
Klofutar, Commentarius in epistolam s. apostoli Pauli ad Romanos	2.—	Zupančič, Duhovno pastirstvo I/IV.	3.80
— Commentarius in evangelium s. Joannis	2.—		
— " " s. Matthaei	2.—		

Prav tako nam je vedna skrb za točno izvrševanje naročil na knjige, ki niso tu omenjene, ktere tudi na ogled in izbero jako radi pošljamo. (5)

Katoliška Bukvarna

v Ljubljani, stolni trg št. 6.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.